

Opplæringskontorene – et avgjørende bindeledd i organisering av norsk fag- og yrkesopplæring

NIFU har på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet undersøkt opplæringskontorenes rolle i norsk fag- og yrkesopplæring.

RAPPORT | SIST ENDRET: 16.01.2015

Tittel:

Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen – avgjørende bindeledd eller institusjon utenfor kontroll?

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Håkon Høst, Asgeir Skålholt, Rune Borgan Reiling og Cay Gjerustad

ISBN:

978-82-327-0062-2 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2014

Rapporten fra NIFU presenterer hvordan disse kontorene ser ut i dag med hensyn til oppgaver, økonomi, organisering og samarbeidsrelasjoner, og hvordan dette har utviklet seg de siste 15 årene. Rapporten drøfter også opplæringskontorenes rolle i systemet, og om de bør reguleres på en annen måte. I sum presenteres kontorene som et avgjørende bindeledd i dagens organisering av fag- og yrkesopplæringen.

Økende betydning

Utgangspunktet for rapporten er at opplæringskontorene på den ene siden åpenbart har en helt avgjørende rolle for norsk fag- og yrkesopplæring, samtidig som de ikke har noen formell plassering i det partsstyrte, organiserte fagopplæringssystemet. Slik NIFU oppfatter det har opplæringskontorene vokst fram uten en

klar plan, og de har overtatt mange oppgaver som man tidligere så for seg at bedriftene eller fylkeskommunen skulle gjøre. De utfører også oppgaver som i tilsvarende systemer i andre land ville vært løst av regionale og nasjonale bransje- eller partssystem. NIFU skriver at kontorene, I tillegg til å ta over eksisterende oppgaver også har utviklet disse oppgavene og slik tilført noe kvalitativt nytt til systemet.

Bør opplæringskontorene reguleres sterkere?

I drøftingen fremhever NIFU for det første at kontorene allerede er mer regulert enn hva man kanskje har lagt til grunn. De fremhever blant annet at bedriftene er sterkt representert i kontorenes styrer, og at de også der har mulighet til å sikre at oppgaver og ressursbruk er i overensstemmelse med bedriftenes interesser. Gitt at kontorene møter forventninger fra flere ulike aktører, mener NIFU det mest treffende vil være å karakterisere opplæringskontorene som nettverkstyrte. NIFU drøfter ulike måter å regulere kontorene sterkere på. De konkluderer ikke, men peker på at en sterkere regulering også medfører en kostnad. Fordi dette vil kunne redusere kontorenes mulighet til å agere som mellomledd mellom fylkeskommunen og lærebedriftene.

Oppfølging av lærebedrifter og lærlinger

Rapporten viser at omtrent 20 prosent av lærebedriftene ikke er medlem av et opplæringskontor. Store bedrifter og små bedrifter er i noe mindre grad medlem i et opplæringskontor. Av lærebedriftene som ikke er medlem i et opplæringskontor oppgir om lag halvparten at de har hatt besøk av fylkeskommunen. Hva skjer når fylkeskommunen i økende grad baserer seg på opplæringskontorene som mellomliggende ledd i oppfølgingen av bedrifter og lærlinger? Vil lærebedrifter og lærlinger som ikke er tilknyttet opplæringskontor få tilstrekkelig oppfølging? Dette bør undersøkes nærmere.